

Terapie botulotoxinem A u pacientů se spastickou poruchou po cévní mozkové příhodě

Milan Kramárik, Eduard Minks, Marek Baláž

I. neurologická klinika, Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v Brně

ÚVOD

Intramuskulární aplikace botulotoxinu A je rozšířenou podpůrnou léčebnou metodou u pacientů se spasticitou (Dressler et al., 2021).

Cílem této práce je analyzovat úspěšnost této léčby konkrétně u spasticit vzniklých po cévní mozkové příhodě a zjistit případné důvody diskontinuity či non-adherence, jejichž eliminace by vedla ke zvýšení compliance a kvality života pacientů.

METODIKA

Jde o retrospektivní, mono-centrickou, observační studii. Bylo využito údajů z Centra pro léčbu spasticity o pacientech zde touto metodou léčených mezi léty 2000 a 2023. V přehledu:

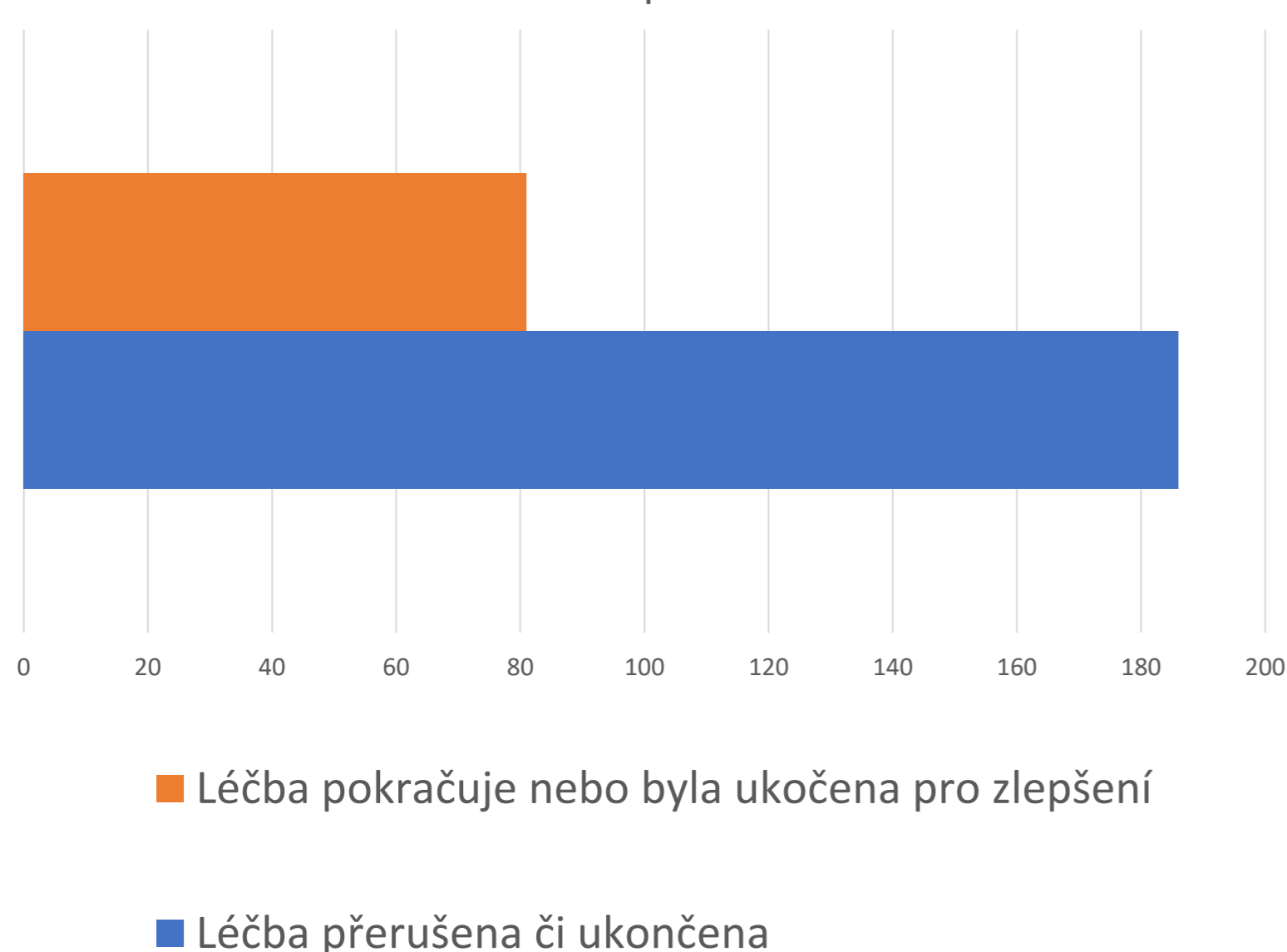
- 267 subjektů
- 2 736 aplikací
- Průměrný počet aplikací 10
- Medián aplikací 6
- Směrodatná odchylka 12

VÝSLEDKY

V tomto souboru byl u 77 (28,84 %) pacientů zaznamenán klinický efekt a předpokládá se pokračování v terapii.

U 4 (1,50 %) pacientů byla kombinace botulotoxinové terapie s rehabilitací natolik efektivní, že nebylo pokračování v léčbě indikováno.

Všichni pacienti

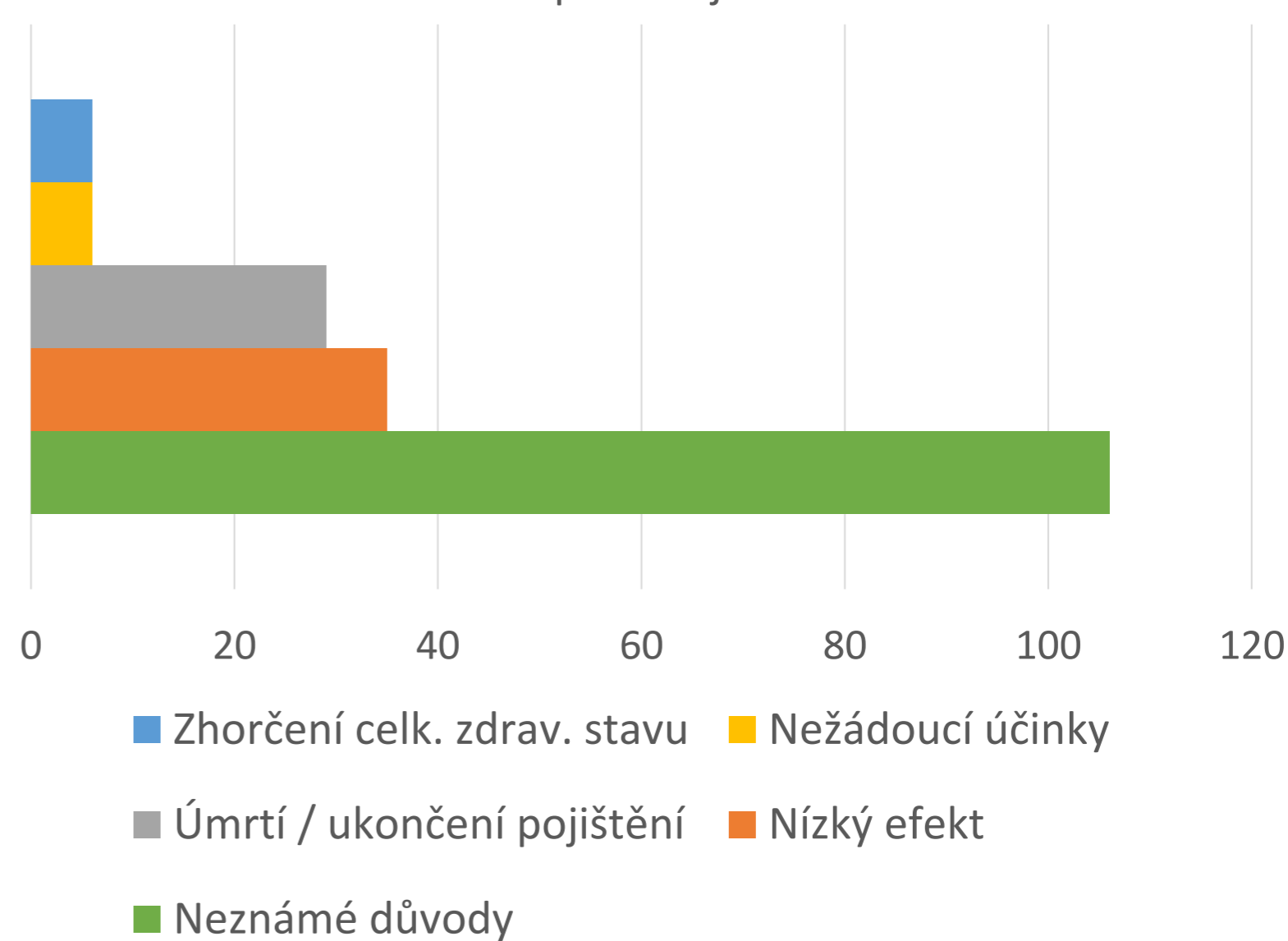

Dále došlo u 4 pacientů ke změně pracoviště poskytujícího léčbu, jejich data nejsou toho času k dispozici.

Celkem 186 (69,66 %) pacientů již v botulotoxinové léčbě nepokračuje.

- 6 (2,25 %) pro zhoršení celkového zdravotního stavu do takové míry, že další aplikace již nebyly možné
- 6 (2,25 %) kvůli nežádoucím účinkům (nejčastěji zhoršování hybnosti, bolest v místech aplikace či bolestivá aplikace samotná)
- 29 (10,86 %) z důvodu úmrtí či ukončení pojištění v ČR
- 35 (13,11 %) pro nízký klinický efekt
- 106 (39,70 %) přerušilo terapii z nejasných důvodů, ačkoliv byl zaznamenán dobrý klinický efekt a nebyly udávány nežádoucí účinky

Pacienti nepokračující v léčbě

DISKUZE

Shrnuto, dobrá klinická odpověď a adherence k léčbě byla pozorována u 30,34 % pacientů z celého souboru, což je výsledek konkordantní s některými předchozími publikacemi (Lee et al., 2020).

Naopak pro nízký efekt či nežádoucí účinky léčbu přerušilo 15,36 % ze všech přerušivších.

Zásadní skupinou pro identifikaci dalších příčin diskontinuity je 39,70 % pacientů s klinickým efektem a absencí nežádoucích účinků, kteří se k dalším aplikacím nedostavili z neznámých příčin.

Navazující fází tohoto výzkumu je sběr a analýza dat od této skupiny subjektů a identifikace hlavních problémů při léčbě botulotoxinem v podmínkách českého zdravotnictví s návrhem možných řešení. Lze předpokládat, že problematická může být pro část pacientů dostupnost aplikací botulotoxinu z důvodu vzdálenosti nebo dopravní náročnosti.